

Prof.dr.sc. VALENTIN PUŽEVSKI

Kratki životopis

Valentin Puževski, jedan od doajfena hrvatske pedagogije, rođen je 27. siječnja 1931. u Malom Potočecu kod Križevaca gdje provodi rane životne dane i završava Učiteljsku školu. Učitelj je u Osnovnoj školi Gornje Primišlje kod Slunja od 1949. do 1950. Studira Višu pedagošku školu (likovni odgoj, matematika i ručni rad) i, uz rad, Filozofski fakultet u Zagrebu (pedagoška grupa i ruski jezik i književnost).

Radio je na Učiteljskoj školi u Križevcima od 1952. do 1961. (predavao likovni odgoj, ručni rad i pedagogiju), bio je direktor od 1959., aktivni je član Pedagoškog centra Križevci, koji djeluje na području današnje Koprivničko-križevačke županije. Vođio je u svijetu poznatu Eksperimentalnu osnovnu školu Jordanovac u Zagrebu od 1961. do 1969., a onda Vježbaonicu Pedagoške akademije, OŠ «Davorin Trstenjak» za praktično osposobljavanje nastavnika u Zagrebu od 1969. do 1973. godine.

Profesor je pedagogije na Pedagoškoj akademiji od 1973. do 1981. i Pedagogijskim znanostima Filozofskog fakulteta u Zagrebu od 1981. do 1992. Suraduje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Kod njega je diplomiralo preko 1500 učitelja. Na Fakultetu za fizičku kulturu i muzičkoj akademiji vodi Kolegij pedagogije (kao vanjski suradnik) od 1988. do 2002., a na Veleučilištu za športske trenere i nakon toga.

Osnovao je i vodio Pedagoški praktikum, kao oblik cjeloživotne izobrazbe učitelja, na Pedagogijskim znanostima Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 1988. do 1992. godine. U dva je navrata bio prodekan na Pedagoškoj akademiji i jednom na Pedagogijskim znanostima Filozofskog fakulteta. Iako radi izvan Križevaca ostaje uvijek vezan za rodni kraj.

U mirovini je od 1997. godine.

Magistrirao je s temom o produženom boravku u osnovnim školama Grada Zagreba, doktorirao s tezom o postupnom proširivanju djelatnosti osnovnih škola Hrvatske kao putu prema «školi otvorenih vrata» i osuvremenjivanju temeljne nacionalne izobrazbe. Obje je teze obranio na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Objavio je dvadesetak publikacija i preko tri stotine naslova u časopisima. Bibliografija o radu objavljena je 1991., 2002 i 2011., a izložba o djelovanju postavljena je u Hrvatskom školskom muzeju u Zagrebu 1992.godine. U Križevcima je 2001. godine učiteljstvo Koprivničko-križevačke županije s predstavnicima iz svih krajeva Hrvatske, te gostima iz Slovenije i Bosne i Hercegovine, u organizaciji Hrvatskog pedagoško-književnog zbora, obilježilo sedamdesetu godišnjicu njegovog života i pedesetu godišnjicu rada u školstvu i pedagogiji. Izašla je tada publikacija Pedagog srca. Hrvatski pedagoško-književni zbor izdao je 2011. povodom osamdeset godina života prigodnu Monografiju Škola škole.

Stručna i znanstvena preokupacija Valentina Puževskog je: temeljna nacionalna izobrazba, izobrazba učitelja, slobodno vrijeme mladih, povijest školstva.

Jedan je od stvaralaca «zagrebačkog modela osnovne škole». Među utemeljiteljima je škole s cjelodnevnom boravkom u nas. Pod njegovim vodstvom izrastao je prototip «škole otvorenih vrata» kao pedagoškog rješenja za obaveznu osmogodišnju školu u našim životnim okolnostima. Zalagao se za s praksom povezan studij učiteljstva i naziv učitelj za sve osobe koje vode pedagoški posao u školstvu.

Značajniji su mu radovi: Topografija kulturnih spomenika Grada Križevci (1952.); Skica za povijest križevačkog školstva (1960.); Osnovna škola Jordanovac u Zagrebu – fotomonografija (1964.); Produženi boravak u osnovnoj školi (1967.); Prema školi otvorenih vrata (1987.); U potrazi za suvremenom osnovnom školom (1991.); Križevačka preparandija (2000.); Škola otvorenih vrata (2002.); Škola škole (2011.).

Angažirani je društveni radnik. U mladosti je aktivan u športskim, kulturno-prosvjetnim i tehničkim organizacijama u Križevcima i širem području Prigorja i Podravine. Sudjeluje u pripremanju prijelaza na obaveznu osmogodišnju školu i pripremanju učiteljstva za njeno ostvarivanje na području Pedagoškog centra Križevci (škole od Ludbrega, Koprivnice, Đurđevca, Pitomače do Bjelovara, Čazme i Vrbovca). Radio je u sindikalnom učiteljskom pokretu, bio član Savjeta za prosvjetu u Križevcima i Zagrebu, Savjeta za socijalni rad u Zagrebu, angažira se u radu društava «Naša djeca» i «Crvenog križa», sudjeluje u organiziranju odmora siromašnih učenika, posebice Grada Zagreba. Bio je predsjednik Muzejskog savjeta Gradskog muzeja Križevci šezdesetih i Izdavačkog savjeta Školske knjige u Zagrebu sedamdesetih godina. Dugogodišnji je član Hrvatskog pedagoško-književnog zbora.

Među osnivačima je Škole pedagoga u okviru Hrvatskog pedagoško-književnog zbora (1976.) i začetnik održavanja pedagoških skupova izvan Zagreba u pojedinim sredinama (Dubrovnik, Crikvenica, Križevački pedagoški dani, Osijek, Petrinja, Pula, Rijeka, Slavonski Brod, Split, Varaždin, Zadar i drugdje). U vodstvu je izgradnje Spomen-škole «Ivan Filipović» u Velikoj Kopanici.

Osnivač je i prvi predsjednik Zajednice osnovnih škola Hrvatske (1966.-1972.), predsjednik Hrvatskog pedagoško-književnog zbora (1974.-1978.), urednik časopisa Pedagoški rad (1976.-1981.). Vodio je pokret za estetsko uređenje škola u Hrvatskoj (1968.-1972.) i Križevačke pedagoške dane (od 1974.), kao susrete pedagoške prakse, pedagoških znanosti i prosvjetnih vlasti o aktualnim temama unapređivanja školstva.

Redovit je član Družbe «Braća Hrvatskoga Zmaja», osnivač Zmajskog stola u Križevcima i član Matice hrvatske. Suradnik je Katoličkog pokreta «Mali tečaj kršćanstva – Kursiljo» (od 1988.).

Među obnoviteljima je Hrvatske seljačke stranke i u vodstvu Hrvatske seljačke stranke (1990.). Bio je zastupnik Koprivničko-križevačke županije u Županijskom domu Hrvatskog sabora (1993.-1997.) i gradonačelnik Križevaca (1995.-1996.). Angažiran je u provođenju svečanosti kanonizacije sv. Marka Križevčanina (1995.) i širenju njegova štovanja.

U umirovljeničkim danima u vodstvu je Kluba umirovljenih prosvjetnih radnika Grada Zagreba i organizatorima Križevačke pajdašije – Udruge Križevčana u Zagrebu.

U osamdesetim životnim godinama prestaje s aktivnom angažiranošću.

Za uspješno djelovanje i rad nagrađen je Godišnjom nagradom «Ivan Filipović» (1970.) i Nagradom za životno djelo «Ivan Filipović» (1993.), Odlikovanjem "Reda Danice Hrvatske s likom Antuna Radića" od Predsjednika Republike Hrvatske (2003.) i Plaketom Grada Križevaca (2005.), proglašen je počasnim građaninom Grada Križevaca 2006. godine. 2008. dodijeljena mu je Nagrada za životno djelo Koprivničko-križevačke županije.